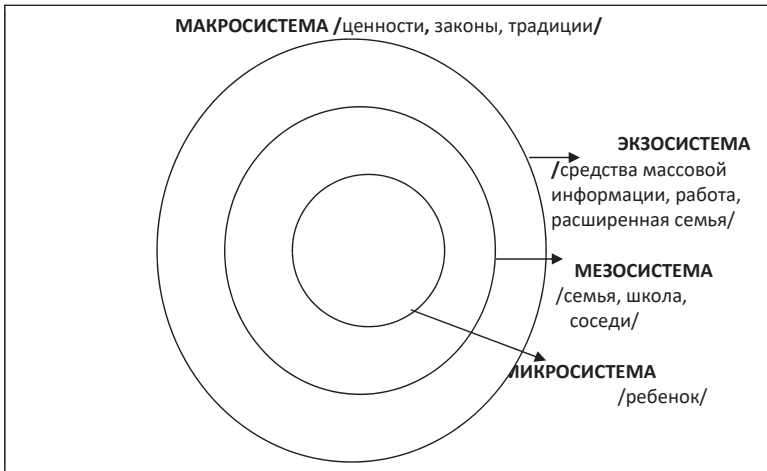

МОДЕЛЬ ЭКОЛОГИЧЕСКИХ СИСТЕМ Ури Бронфенбрера

Мы также можем добавить другие методы исследования и оценки личности, но это на усмотрение специалиста.

Список использованных источников:

1. Крейг, Г., Психология развития, М., 2001
2. http://dss.missouri.gov/cd/info/cwman/sec4/ch4/4_4_3_1.shtml
3. <http://bgconv.com/docs/index-4221.html?page=6>

Писаренко Сніжана Василівна

snezhunka1107@gmail.com

Науковий керівник:

Рубанець О.М., д. ф. н., проф., ФСП КПІ ім. Ігоря Сікорського

ФІЛОСОФСЬКІ ВИМІРИ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

РОЗРОБКИ ПРИРОДНИХ НАДР УКРАЇНИ

Сучасна наука перебуває в постійному розвитку, вирішуючи актуальні проблеми суспільства. Зокрема, зростає й необхідність розвитку сучасних технологій, які здійснюють безпосередній вплив

на природу, економіку, політику, людину та суспільство. Проблема впровадження новітніх технологій є однією з основних для розвитку економіки та блага людини. Однак, розвиваючи і вдосконалюючи сучасну техніку й технології, ми не завжди усвідомлюємо їх можливі наслідки. Розробку природних надр розглядають як основу промисловості, завдяки чому ми отримуємо цінні матеріали, які є благами для суспільства. Та нерідко це призводить і до екологічних проблем чи навіть катастроф, які є наслідком нерозумного використання дарів природи.

Нерозумне, нераціональне використання природних надр зумовлене значним антропогенним впливом на природні комплекси. Людина впливає на природу набагато більше, ніж можна уявити, і з кожним роком наслідки цього впливу є все більш незворотними та неосяжними. Зі збільшенням втручання у природні надра зменшується їх відновлювальна здатність, тому для того, щоб утворились необхідні нам мінерали, руди, необхідний не один десяток років.

Проблема раціонального видобутку та доцільного використання природних надр існує не лише на теренах нашої країни. Дану проблему досліджують науковці всього світу. Серед іншого, зокрема, відбуваються широкі дискусії щодо стратегічних питань розробки та постачання природних надр [2]. Йдеться також про те, щоб змусити гірничі компанії діяти більш відповідально, ґрунтуючись на певних принципах – вимогах, комунікаціях, консультуванні, контролі та взаємодії [3]. У цій сфері є чимало позитивних прикладів. Так, досвід каталонських промисловців

показує, що можливо встановити баланс між видобутком корисних копалин та відновленням природного середовища [1].

Постановка нової проблеми полягає у запровадженні технологій повного використання добутої руди та мінералів. Новаційний підхід заключається у використанні та переробці кожного компонента руди у відповідну продукцію, а на тих територіях, які постраждали від видобувної діяльності, слід провести гірничотехнічну та біологічну рекультивацію.

Кризові явища у світі продовжують поглиблюватися. Багато в чому вони будуть мотивуватися браком мінеральних ресурсів як бази для функціонування економічної та соціальної сфер життя. Необхідність дотримання балансу між економікою, видобувною промисловістю та екологією вимагає вироблення стратегії вирішення геоекономічних проблем ресурсного забезпечення країни. Боротьба за сировинні ресурси з часом посилюватиметься, що підвищить загострення ситуації у світі. Потрібна розробка нової філософії використання в Україні та світі невідновлюваних ресурсів, кількість яких постійно зменшується. Ця нова концепція має спиратися на міждисциплінарність досліджень та об'єднання різних наук, напрямів і технологій.

Розробка природних надр бабалансує на межі конфлікту людини і природи, суспільства і природи. Гірнична галузь вирішує проблеми забезпечення людства сировиною та енергетичними ресурсами, однак загострює екологічні проблеми. Тому постає необхідність вивчення та забезпечення екологічного аспекту використання природних ресурсів. Уникнення екологічної

катастрофи – це нині чи не найголовніше завдання людства, вирішення якого залежить передусім від розвитку наукових досліджень.

На жаль, на даному етапі розвитку сучасної науки і техніки нерідко відсутній зв'язок між гірничими і різними галузевими дослідженнями. Дуже важлива і взаємодія філософії з усім спектром гірничих наук, оскільки це дозволяє концентрувати увагу на актуальних законах розвитку природи і суспільства, збереження нашої цивілізації.

Гірнича справа має взаємодіяти з природою. В цьому аспекті важливим є розвиток теоретичних знань і поєднання їх із практичними правилами ефективного виробництва. Зокрема, існує необхідність систематизації отриманих знань у гірничій справі і створенні методологічної бази для розробки нових технологій. Методологія досліджень забезпечує отримання результатів, які відкривають новий шлях для суспільного прогресу.

Майбутнє нашої цивілізації залежить від здатності відповідати на тенденції сучасності адекватними науково-технічними рішеннями, заснованими в тому числі і на філософському розумінні ситуації, що складається, на розумінні потреб людства, зосередженості на головному, впровадженні норм моралі та етики.

Нині в гірничодобувних галузях промисловості склалася складна ситуація. Водночас не варто спекулювати на труднощах гірничодобувних галузей промисловості і обіцяти завтра вирішення всіх питань. Необхідна копітка і довгострокова розробка основоположних, фундаментальних проблем гірничої справи, що

визначають стратегію на майбутнє. Для того, щоб одержати певний результат, треба використовувати результати фундаментальних і прикладних наук, вести широкі дослідження і розробки. Сучасній науці необхідні дослідники, які бажають вирішувати складні проблеми, причому слід ширше залучати до досліджень молодих і перспективних фахівців.

Необхідно забезпечити дослідників приладами і апаратурою для проведення робіт на світовому рівні, І, нарешті, необхідна перебудова мислення всіх працюючих у сфері науки. Потрібні кардинальні заходи по перебудові ставлення до гірничо-геологічних наук, до проблем комплексного і раціонального освоєння надр. Одним з основних заходів цього плану має бути створення загальнодержавного органу, що об'єднує вивчення і розробку гірничих проблем в Україні, здатного виробити стратегію щодо організації та фінансування найважливіших досліджень і за необхідності координувати, спрямовувати співпрацю із зарубіжними науково-виробничими фірмами.

Список використаних джерел:

1. Carla Vintroa, Jordi Fortuny, Lluís Sanmiquelb Is corporate social responsibility possible in the mining sector? Evidence from Catalan companies//Resources Policy 37. – 2012. - P. 118-125.
2. Ian B. Lambert Mining and sustainable development: considerations for minerals supply// Natural Resources Forum 25. – 2009. - P. 275-284.

3. Hector Viveros Unpacking stakeholder mechanisms to influence corporate social responsibility in the mining sector // Resources Policy 51. – 2017, P. 1-12.

Піхорович Василь Дмитрович
fanja.new@gmail.com

НОМО POLITECHNICUS АБО ФРАНКЛІН, МАРКС І ЕНГЕЛЬС VS ДАРВІН

Один із родоначальників філософії техніки П.К. Енгельмейєр визначив людину як «технічну тварину». Він, у свою чергу, опирався на відоме визначення Бенджаміна Франкліна «людина — це тварина, яка виготовляє знаряддя праці». З одного боку, очевидно, особливо в сьогоденних умовах бурхливого розвитку науки і техніки, що ці визначення абсолютно правильні. Але з іншого — ми знаходимося дуже далеко від розуміння їхньої суті. В найкращому випадку, визнається, що розвиток техніки має великий вплив на людину і змінює її життя. Але до розуміння того, що техніка не просто змінює життя людини, а що вона буквально створює людину, дуже і дуже далеко. Цього не розуміють навіть найзавзятіші трансгуманісти. Їм здається, що створення людини за допомогою технічних засобів — це справа майбутнього. А що людина із самого початку є продуктом розвитку техніки — цього вони і уявити не можуть.

Причиною такого стану справ є те, що в питанні про природу людини сучасна наука залишилася на рівні уявлень Дарвіна. Безперечно, що теорія еволюції Чарльза Дарвіна в цілому і його вчення про те, що людина пішла від мавпи, здійснило в свій час